Page No.:
Date:
YOUVA

रयत शिक्षण संस्थेचे

लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सोलापूर

वर्ग - बी.ए. भाग -१ विषय - अर्थशास्त्र

पेपर -१ भारतीय अर्थव्यवस्था - सत्र - ०२

वस्तुनिष्ठ प्रश्न

१) ——— ही लघु उद्योगांची समस्या आहे.
अ) कमी भांडवल ब) उत्पादनाचे जुने तंत्रज्ञान क) विजेची कमतरता
ड) वरील सर्व

२) भारताचे पहिले औद्योगिक धोरण ——— या वर्षी जाहीर झाले.
अ) १९४७ ब) १९४८ क) १९५६ ड) १९८०

३) कुटीर उद्योगामध्ये कामगारांची संख्या ——— पेक्षा जास्त नसते.
अ) ५० ब) ५ क) २० ड) १०

४) लघु उद्योग ——— प्रधान असतात.
अ) भांडवल ब) श्रम क) पैसा ड) वरील सर्व

५) सन ——— च्या औद्योगिक धोरणामुळे सार्वजनिक क्षेत्राचे महत्व कमी झाले.
अ) १९४८ ब) १९५६) क) १९८१ ड) १९९१

६) भारताची पहिली पंचवार्षिक योजना ——— या वर्षी सुरू झाली.
अ) १९५०-५१ ब) १९५५-५६ क) १९६०-६१ ड) १९६९-७०

७) निती आयोगाची स्थापना ——— रोजी करण्यात आली.
अ) जानेवारी २०१५ ब) जानेवारी २०१६ क) जानेवारी २०१७ ड) जाने २०१८

८) ——— हे निती आयोगाचे अध्यक्ष असतात.
अ) राष्ट्रपती ब) पंतप्रधान क) वित्त मंत्री ड) विदेश मंत्री

९) आर्थिक विकासाचे एल.पी.जी. प्रतिमान ——— यांनी मांडले.
अ) डॉ. मनमोहन सिंह ब) अरुण जेटली क) पी. चिदंबरम ड) शरद पवार

१०) डॉ. ए.पी.जे अब्दुल कलाम यांनी आर्थिक विकासाचे ——— प्रतिमान मांडले.
अ) एल.पी.जी. ब) बी.पी.एल. क) पुरा (PURA) ड) यापैकी नाही.

११) सन २०११ च्या जनगणनेनुसार भारताच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ——— टक्के लोकसंख्या महाराष्ट्रात राहते.
अ) १० ब) २० क) ९.२८ ड) २१

१२ महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेचे दरडोई उत्पन्न हे राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थेपेक्षा ——— आहे.
अ) जास्त ब) कमी क) बरोबर ड) यापैकी सर्व

१३ महाराष्ट्रात अन्नधान्य पिकाखालील क्षेत्र ——— आहे.
अ) घटते ब) वाढते क) सरासरी ड) स्थिर

१४) कृषी आधारीत उद्योगामुळे बेकरी ——— होते.
अ) घटते ब) वाढते क) स्थिर ड) वरील सर्व

Scanned with CamScanner

Page No.:
Date:

१५) महाराष्ट्रात ~~[crossed out]~~ —— जिल्ह्याचा साखर उत्पादनातील वाटा तुलनात्मकदृष्ट्या जास्त आहे.
अ) कोल्हापूर, ब) सातारा क) सांगली ड) सोलापूर

१६) सहकारी क्षेत्रामुळे आर्थिक विषमता ——
अ) घटते ब) वाढते. क) स्थिर राहते ड) यापैकी सर्व

१७) सहकारी क्षेत्र हे —— विकासाचे साधन आहे.
अ) शहरी ब) ग्रामीण क) आंतरराष्ट्रीय ड) यापैकी सर्व

१८) सन १९५० मध्ये लोणी येथील —— मध्ये 'प्रवरा' हा पहिला सहकारी क्षेत्रातील साखर कारखाना सुरू केला.
अ) अहमदनगर ब) कोल्हापूर क) सातारा ड) प्रवरानगर

१९) कोरडवाहू शेतीमध्ये —— पीक पद्धती मोठ्या प्रमाणात आढळते
अ) संयुक्त ब) बहू क) एक ड) यापैकी सर्व.

२०) दुग्ध उत्पादनात भारताचा —— क्रमांक लागतो
अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) चौथा

Scanned with CamScanner

रयत शिक्षण संस्थेचे
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सोलापूर
वस्तुनिष्ठ प्रश्न
वर्ग: बी.ए. भाग - २ विषय: अर्थशास्त्र
पेपर - ४ (लोकसंख्याशास्त्र) सत्र - ४

१) सन २०११ मधील भारतातील लोकसंख्येची शिरगणती ही —— वी होती.
अ) १० ब) १२ क) १५ ड) १६
२) लोकसंख्येच्या आकाराच्या दृष्टीने जगात भारताचा —— क्रमांक आहे.
अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) चौथा
३) अतिरिक्त लोकसंख्येमुळे देशाच्या आर्थिक विकासात —— निर्माण होतात.
अ) गती ब) स्थैर्य क) अडथळे ड) यापैकी सर्व
४) —— हे अतिरिक्त लोकसंख्येचे प्रमुख कारण आहे.
अ) अल्पवयीन विवाह ब) कुटुंब नियोजन क) परदेशगमन ड) यापैकी नाही
५) प्रा. —— यांच्या मते, सुसंस्कृत व प्रगत लोकच दूर अंतरावर अधिक प्रमाणात स्थलांतर करतात.
अ) हंटन ब) हॉले क) ॲडमस्मिथ ड) कर्वे
६) पर्यावरण अवनतीचे लोकसंख्याविषयक —— हे कारण ठरते
अ) शहरीकरण ब) टाकाऊ पदार्थ क) प्लॅस्टिक कचरा ड) वरील सर्व
७) —— हा सर्वात मोठा प्रदुषक मानला जातो.
अ) वन ब) जंगल क) लोकसंख्या ड) पक्षी
८) संयुक्त राष्ट्रसंघाने सन —— मध्ये लोकसंख्या अभ्यास समिती नियुक्त केली
अ) १९५१ ब) १९६१ क) १९७१ ड) १९८१
९) भारतात सन —— मध्ये कुटुंब नियोजन कार्यक्रमाला सुरुवात झाली.
अ) १९४७ ब) १९५२ क) १९६६ ड) १९७१
१०) —— सरकारच्या काळात 'कुटुंबनियोजन कार्यक्रमांचे नाव बदलून 'कुटुंब कल्याण कार्यक्रम' असे ठेवले.
अ) कॉंग्रेस ब) भाजपा क) जनता ड) शेकाप
११ —— हा दिवस 'जागतिक महिला दिवस' म्हणून साजरा केला जातो.
अ) ८ जानेवारी ब) ८ फेब्रुवारी क) ८ मार्च ड) ८ एप्रिल
१२ सरकारने महिला सबलीकरणासाठी राष्ट्रीय धोरण —— या वर्षी स्विकारले
अ) २००१ ब) २००२ क) २००३ ड) २००४

Scanned with CamScanner

Page No.:
Date:

१३) —— म्हणजे स्त्रिया किंवा स्त्रियांच्या गटाची प्रत्यक्षातील पुनरुत्पादनेची कृती होय.

अ) जनन ब) जननक्षमता क) जन्मदर ड) मृत्युदर.

१४) लोकसंख्येची शिरगणती दर —— वर्षांनी केली जाते.

अ) ५ ब) ७ क) १० ड) ११

१५) —— यांच्या मते मूल्यांच्या एक समयबद्ध श्रेणीला कालिक श्रेणी असे म्हटले जाते.

अ) मेयर्स ब) पी.जी. ~~मूर~~ मूर क) मॉरीस हॅम्बर्ग ड) काऊडन

१६) —— अर्थव्यवस्थेचा व्यापार चक्रे हा अंगभूत भाग असतो.

अ) साम्यवादी ब) समाजवादी क) मिश्र ड) भांडवलशाही

१७) न्यूनतम वर्ग पध्दती ही —— प्रवृत्तीचे मापन करण्यासाठी सर्वश्रेष्ठ पध्दती समजली जाते.

अ) अल्पकालीन ब) दीर्घकालीन क) सरासरी ड) एकूण

१८) पूर्वानुमान पध्दतीनुसार निघणारे निष्कर्ष —— असावेत.

अ) योग्य ब) काटेकोर क) पुरेसे ड) विश्वसनीय.

१९ बाजार यंत्रणेच्या कार्यात —— प्रक्षेपणाचा सहभाग महत्वाचा असतो.

अ) जनन ब) लोकसंख्या क) स्थलांतर ड) प्रादेशिक

२० जेव्हा संपूर्ण देशाचा विचार करून प्रक्षेपण केले जाते तेव्हा त्याला —— असे म्हणतात.

अ) प्रादेशिक प्रक्षेपण ब) उच्च प्रक्षेपण क) निम्न प्रक्षेपण ड) स्थूल प्रक्षेपण

Scanned with CamScanner

Page No.:
Date:

रयत शिक्षण संस्थेचे
लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सोलापूर
वस्तुनिष्ठ प्रश्न

वर्ग: बी. कॉम. भाग - 2 विषय - व्यावसायिक अर्थशास्त्र
सत्र - 04

१ व्यापार चक्राची निर्मिती —— अर्थव्यवस्थेत होते.
अ) साम्यवादी ब) समाजवादी क) भांडवलशाही

२) व्यापारचक्राच्या प्रमुख —— अवस्था आहेत.
अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार

३ —— यांच्या मते,' व्यापार चक्र हो सर्वस्वी चलनजन्य घटना आहे.
अ) प्रा. हायेक ब) प्रा. केन्स क) प्रा. हॉट्रे.

४) —— योच्या मते,' नवप्रवर्तनामुळे व्यापार चक्राची निर्मिती होते.
अ) प्रा. शुंपिटर ब) प्रा. हायेक क) प्रा. केन्स

५) सार्वजनिक आयव्यय म्हणजे —— चा जमाखर्च होय.
अ) सरकार ब) व्यापारी क) कुटुंब

६) भारतात —— वित्तप्रणाली आहे.
अ) राज्यस्तरीय ब) आंशिक क) संघीय

७) ज्या करांमुळे कराघात व करभार एकाच व्यक्तीवर पडतो त्या करांना —— असे म्हणतात.
अ) प्रत्यक्षकर ब) अप्रत्यक्षकर क) प्रतिगामी कर

८) भारतात —— या राज्याने सर्वप्रथम व्हॅट लागू केला.
अ) पंजाब. ब) महाराष्ट्र क) हरियाणा

९) सार्वजनिक खर्च म्हणजे —— होय.
अ) खाजगी खर्च ब) कुटुंबाचा खर्च क) सरकारी खर्च

१०) सरकारी खर्चामुळे प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे व्यक्तींची गुंतवणूक क्षमता ——
अ) घटते ब) वाढते क) स्थिर राहते.

११ ज्या कर्जाच्या वापरातून कर्जाच्या फेडीची क्षमता निर्माण होते अशा कर्जांना —— कर्जे म्हणतात.
अ) उत्पादक कर्जे ब) अनुत्पादक कर्जे क) अंतर्गत कर्जे

१२ देशाच्या भौगोलिक सीमेबाहेरील व्यक्ती किंवा संस्थांकडून जी कर्जे उभारली जातात त्यांना —— कर्जे म्हणतात.
अ) बाह्य कर्जे ब) उत्पादक कर्जे क) अंतर्गत कर्जे

Scanned with CamScanner

Page No.:
Date:

१३ तुटीचा अर्थभरणा करण्याचा अधिकार —— सरकारला आहे.
अ) राज्य ब) स्थानिक क) केंद्र

१४ तुटीचा अर्थभरणा करण्यास —— अर्थतज्ज्ञांनी विरोध केला आहे.
अ) आधुनिक ब) केन्सवादी क) सनातनवादी

१५ एकाच देशाच्या —— सीमेच्या आत चालणाऱ्या व्यापारास अंतर्गत व्यापार म्हणतात.
अ) व्यापारी ब) राजकीय क) भौगोलिक

१६ आंतरराष्ट्रीय व्यापाराने देशांची —— प्रगती होते.
अ) समान ब) एकांगी क) सर्वांगीण

१७ व्यापार शर्तींने आंतरराष्ट्रीय व्यापारातील —— वाटप कसे होते ते समजते.
अ) तोट्याचे ब) बेकारीचे क) लाभाचे

१८ प्राथमिक वस्तू उत्पादन करणाऱ्या अप्रगत देशांना नेहमी —— व्यापार शर्ती सहन कराव्या लागतात.
अ) लाभाच्या ब) प्रतिकूल क) अनुकूल

१९ दृश्य वस्तूंच्या आयात-निर्यातीचे मूल्य दर्शविणारे पत्रक म्हणजे —— होय.
अ) व्यवहारशेष ब) व्यवहारतोल क) व्यापारशेष

20 एखाद्या वर्षी देशातील दृश्य वस्तूंच्या आयात मूल्यापेक्षा निर्यात मूल्य जास्त असल्यास व्यापारशेष —— राहतो.
अ) समतोल ब) प्रतिकूल क) अनुकूल

Scanned with CamScanner

Page No.:
Date:

रयत शिक्षण संस्थेचे

लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील महिला महाविद्यालय, सोलापूर

वस्तुनिष्ठ प्रश्न

वर्ग: बी.कॉम भाग 3, विषय: व्यावसायिक अर्थशास्त्र, सत्र - ०६

१) जगामध्ये प्रथम ——— या देशाने १९२८ पासून नियोजनाचा स्विकार केला.
अ) भारत ब) ब्रिटन क) रशिया

२) ——— योजना टाटा-बिर्लाची योजना म्हणुन ओळखली जाते.
अ) जनता योजना ब) गांधी योजना क) मुंबई योजना

३) प्रा. केन्सच्या मते आर्थिक विकासात ——— पातळीला सर्वाधिक महत्व असते.
अ) उत्पन्नाच्या ब) गुंतवणूकीच्या क) रोजगाराच्या

४) भारतीय नियोजनाने शेती क्षेत्राचा विकास ——— केला
अ) मंद ब) विषम क) योग्य रीतीने

५) नियोजनाचे सर्वात मोठे यश म्हणजे प्रचंड ——— पद्धतीचा विकास होय.
अ) आरोग्य ब) शिक्षण क) सिंचन

६) भारतीय नियोजनाचे सर्वात मोठे अपयश म्हणजे सातत्याने होणारी ——— होय.
अ) भाववाढ ब) घसरण क) मंदी

७) भारतीय नियोजन आयोगाची स्थापना ——— मध्ये झाली.
अ) १९४७ ब) १९५० क) १९५५

८) नीती आयोगाची स्थापना ——— मध्ये झाली.
अ) २०१४ ब) २०१५ क) २०१६

९ सन १९९१ च्या औद्योगिक धोरणामुळे भारतातील विदेशी गुंतवणूक ———
अ) घटली ब) स्थिर राहिली क) वाढली

१० व्यवहार तोलात सर्वसाधारणपणे ——— वर्षाचा कालावधी विचारात घेतला जातो.
अ) एक ब) दोन क) तीन

११ व्यवहार तोल चालू व ——— खात्यात विभागला जातो.
अ) स्थिर ब) भांडवली क) मुदत

१२ सन ——— मध्ये भारताने नवीन आर्थिक धोरणाचा स्वीकार केला.
अ) १९८७ ब) १९८१ क) १९९१

१३ नवीन आर्थिक धोरणामुळे ——— अनुकूल परिणाम झाला.
अ) दारिद्र्यात वाढ ब) रोजगारात घट क) विकासदरात वाढ

Scanned with CamScanner

१४ ब्रेटन वुड्स येथील बैठकीत ठरल्याप्रमाणे ——— या संस्थेची स्थापना करण्यात आली.

अ) जागतिक व्यापार संघटना ब) सार्क क) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी

१५ आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीची स्थापना सन ——— मध्ये झाली.

अ) १९४० ब) १९४५ क) १९५१

१६ जागतिक बँकेच्या कार्यास ——— मध्ये सुरुवात झाली.

अ) १९४२ ब) १९४६ क) १९५०

१७ जागतिक बँकेचे मुख्यालय ——— या शहरात आहे.

अ) दिल्ली ब) लंडन क) वॉशिंग्टन

१८ उरुग्वे फेरीत डंकेल प्रस्तावाला अंतिम रूप देऊन ——— ची स्थापना झाली

अ) नाणेनिधी ब) जागतिक बँक क) जागतिक व्यापार संघटना

१९ ब्रिक्सची सर्वप्रथम संकल्पना ——— यांनी मांडली

अ) डॉ. मनमोहन सिंग ब) नरेंद्र मोदी क) जिम ओ निल

२० ब्रिक्स संघटनेत ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि ——— हा देश समाविष्ट आहे.

अ) सुदान ब) पाकिस्तान क) दक्षिण आफ्रिका.

Scanned with CamScanner